

Hanna Dziechcińska

"Szlachcic idealny w "Żywocie człowieka poczciwego", czyli narracja perswazyjna", Hanna Dziechcińska, "Pamiętnik Literacki", R. 60 (1969) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/37, 125

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ DZIECHCIŃSKA Hanna: Szlachcic idealny w "Żywocie człowieka poczciwego", czyli narracja perswazyjna. "Pamiętnik Literacki" R. LX: 1969 z.4 s. 45-64.

"Żywot człowieka poczciwego" propaguje określony, swoisty dla czasów zygmuntońskich wzór osobowy. Artykuł omawia właściwe dla twórczości Reja językowo-konstrukcyjne sposoby istnienia w utworze zalecanego wzoru. Posiadając konwencjonalne, stosowane w twórczości parenetycznej punkty odniesienia, pod piórem Reja wzór ów ulega znamiennej polonizacji, zostaje wpisany w język oraz zakres pojęć funkcjonujących i komunikatywnych w środowisku, dla którego utwór jest przeznaczony.

Wykład parenetyczny Reja, określony tu jako "narracja perswazyjna" /istniejąca równolegle ze zretoryzowaną parenetyką renesansową/, nawiązuje do literackich wzorów wrosłych w kulturę Średniowiecza, lecz twórczo je adaptując łączy z nowymi elementami renesansowymi.

H.D.

/II/ KARPLUKÓWNA Maria: Autorstwo "Historii w Landzie". "Pamiętnik Literacki" R. LX: 1969, z.4 s. 169-182.

Artykuł składa się z trzech części: a/ analizy cech gramatycznych "Historii w Landzie" porównanych z cechami występującymi w autentycznych dziełach Reja, b/ analizy słownictwa "Historii", nie spotykanego w dziełach Reja oraz c/ zestawień frekwencyjnych. Autorka odrzuca tezę, iż "Historia w Landzie" została napisana przez M.Reja.

H.D.